

Ks. Jan Kowalski

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA TEOLOGICZNEGO W KRAKOWIE W ROKU 1974

Rok 1974 był pięćdziesiątym, jubileuszowym w działalności Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie. Powstało ono we Lwowie w roku 1924 z inicjatywy Profesorów Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jana Kazimierza Ks. Aleksęgo Klawka i Ks. Teofila Długosza. Jego oddział istniał od początku w Krakowie, który usamodzielniał się po drugiej wojnie światowej, działając jako Towarzystwo zarejestrowane przez właściwe czynniki administracyjne województwa krakowskiego. W roku tym Polskim Towarzystwem Teologicznym w Krakowie kierował Zarząd, wybrany przez Walne Zebranie w następującym składzie: Ks. Prof. Dr habil. Bolesław Przybyszewski — prezes; Ks. Dr Andrzej Bober TJ — wiceprezes; Ks. Dr Jan Kowalski — sekretarz; Ks. Lic. Mięczysław Piłat SDB — skarbnik i Ks. Doc. Dr habil. Antoni Baciński — bibliotekarz. Jego działalność rozwijała się zgodnie ze statutem wielokierunkowo i wieloaspektowo. Obejmowała ona akcję odczytową na comiesięcznych zebraniach zwyczajnych oraz w sekcjach poszczególnych dyscyplin teologicznych i pokrewnych oraz filozofii i w sekcji wydawniczej. W kwietniu 1974 Zarząd opierając się na uprawnieniach płynących ze statutu powołał nową sekcję ogólnoteologiczną przy Seminarium Duchownym w Tarnowie.

I

W zebraniach zwyczajnych Towarzystwa brali udział obok jego członków także zaproszeni księża goście z terenu m. Krakowa. Tematyka referatów zadośćczyniła życzeniom i zapotrzebowaniom uczestników. Uwzględniała także najważniejsze wydarzenia w Kościele Powszechnym oraz w Kościele w Polsce.

Problematyką III i IV Synodu Biskupów zajęli się dwaj prelegenci: Ks. Dr Stanisław Nowak w referacie *Koncepcja kapłaństwa według Soboru Watykańskiego II i Synodu Biskupów z roku 1971* (17. I. 1974) i Ks. Dr Adam Kubiś w prelekcji *IV Synod Biskupów o ewangelizacji współczesnego świata* (16. I. 1975). Z okazji 100-lecia urodzin Biskupa Józefa Sebastiana Pelczara okolicznościowy referat pt. *Doktryna ascetyczna Bpa Pelczara, jego zależność i wpływ* wygłosił Ks. Bp Dr Stanisław Smoleński (21. III. 1974). Ponieważ zbliżała się beatyfikacja założycielki Stowarzyszenia Misyjnego św. Piotra Klawera M. Marii Teresy Ledóchowskiej Ks. Dr Kazimierz Drzymała TJ w swoim wystąpieniu (21. II. 1974) zajął się *Rodziną Ledóchowskich jako rodziną wielkich patriotów i świętych*. Podsumowanie prac związanych z 600-leciem urodzin błg. Królowej Jadwigi dokonał Ks. Prałat Czesław Obtulowicz, *Pokłosie roku jubileuszowego 600-letniej rocznicy urodzin błg. Królowej Jadwigi* (19. XII. 1974) wreszcie 50-lecie Polskiego Towarzystwa Teologicznego uczczono wykładem Ks. Prof. Dra Władysława Smereki, *Powstanie i rozwój Polskiego Towarzystwa Teologicznego. Z okazji półwiekowego istnienia tegoż Towarzystwa* (21. XI. 1974). W lutym roku sprawozdawczego Stolica Apostolska wydała nowy rytuał Sakramentu Pokuty. Toteż *Na marginesie nowego Rytuału Sakramentu Pokuty* był tytuł referatu Ks. Dra Jana Kowalskiego (17. X. 1974). Ks. Dr Jan Sieg TJ poruszał następującą problematykę: *Rozwój człowieka i modlitwa* (16. V. 1974) i *Postęp świata i modlitwa* (19. IX. 1974).

Intensywnie pracowały również poszczególne sekcje Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie, których było 7, nie licząc wydawniczej.

Sekcja filozoficzna, której kierownikiem był Ks. Prof. Dr Tadeusz Wojciechowski odbyła trzy posiedzenia. Referaty wygłosili: Ks. Prof. Dr Tadeusz Wojciechowski, *Problem ewolucyjnej ciągłości psychizmu ludzkiego i zwierzęcego* (12. V. 1974), Ks. Mgr Jerzy Knapik z Augsburga (RFN), *Dynamiczna ekspansja kosmosu* (12. XI. 1974) i Ks. Dr Bernard Hałaczek (ATK), *Dynamiczna i statystyczna koncepcja człowieka* (17. XII. 1974). Posiedzenia odbywały się w Seminarium Duchownym Krakowskim przy ul. Manifestu Lipcowego 4.

Sekcją biblijno-liturgiczną kierował Ks. Dr Jerzy Chmiel. Odbyła ona pięć posiedzeń, a referaty głosili: Ks. Dr Wacław Świerzański, *Transcendentalna rzeczywistość Słowa Bożego obecna w znakach liturgii* (12. III. 1974), Ks. Prof. Wawrzyniec Gnutek z Tarnowa, *Naród Żydowski a sprawiedliwość i usprawiedliwienie z wiary* (24. IV. 1974), O. Dr Józef Paściak OP, *Zapowiedzi Męki Jezusa* (29. V. 1974), Ks. Dr Jerzy Langman z Rzymu, *Kult św. Jana Kantego we Włoszech* (30. X. 1974) oraz O. Dr Franciszek Gołębiowski OP, *Grzech pierworodny. Tragedia człowieka czy refleksja nad człowiekiem w konflikcie religijnym?* (27. XI. 1974). Miejscem spotkań była aula Seminarium Duchownego Krakowskiego przy ulicy Podzamcze 8.

Pod kierownictwem nowego kierownika O. Dra Wiesława Szymony OP także nowe oblicze przybrały prace sekcji apologetyczno-religioznawczej. Referaty wygłosili: O. Dr Jan Kłoczowski OP, *Hegel obrońcą chrześcijaństwa?* (4. XII. 1974), Ks. Dr Marian Jakubiec, *Źródła horyzontalizmu we współczesnej teologii protestanckiej* (15. I. 1975). Gościny dla zebrań udzielał tej sekcji Instytut Filozoficzno-Teologiczny OO. Dominikanów krakowskich przy ul. Stolarskiej 12.

Również i sekcja dogmatyczno-moralna pracowała pod kierownictwem Dominikanina, O. Dra Jana Wichrowicza. Sam jej kierownik zajął się *Problematyką dogmatyczną i moralną Kongresów zwoływanych w 700-lecie św. Tomasza z Akwinu i św. Bonawentury oraz teologią moralną na Uniwersytecie św. Tomasza w Rzymie* (25. II. 1974). O *Sakramencie Pojednania w nowym Ordo Paenitentiae* mówił Ks. Dr Jan Kowalski (10. V. 1974). O. Dr Romuald Kostecki OP wygłosił referat pt. *Sakramentalność i kolegialność biskupstwa według św. Tomasza z Akwinu i Vaticanum II* (23. X. 1974). Wreszcie O. Dr Jan Wichrowicz omówił *Treści teologiczno-moralne IV sesji Synodu Biskupów* (29. XI. 1974). I tej sekcji gościny udzielał wspomniany Instytut OO. Dominikanów.

Jak to jest już w tradycji, dobrze pracowała sekcja historyczno-kanoniczna kierowana przez Ks. Dra Kazimierza Drzymałę SJ. Jej członkowie wysłuchali czterech referatów: Ks. Prof. Dra Bolesława Przybyszewskiego, *Historia Kościoła a formacja kapitańska* (18. III. 1974), Ks. Doc. Dra habil. Antoniego Bacińskiego, *Duszpasterstwo w Wolnym Mieście Gdańsku* (6. V. 1974) i *Parafia personalna Wolnego Miasta Gdańska* (15. X. 1974) oraz Ks. Mgra Antoniego Okrześnika *Przestępstwo znieważenia Eucharystii w Prawie Kanonicznym* (7. XII. 1974). Zebrania odbywały się w Metropolitalnym Seminarium Duchownym przy ul. Podzamcze 8.

Sekcja homiletyczno-duszpasterska miała, jak dotąd, siedzibę w klasztorze OO. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej, a kie-

rował nią O. Dr Letus Szpucha. Różnorodna była problemtyka jej posiedzeń ze względu na zapotrzebowanie terenu. I tak: O. Mgr Augustyn Chadał OFM bern, podał *Rzut oka na bibliistykę polską na przestrzeni ostatniego pięćdziesięciolecia* (11. II. 1974), O. Mgr Bogumił Migdał OFM bern, mówił o *Roku Świętym i jego realizacji duszpasterskiej* (5. III. 1974). Ks. Jan Lesiak, Pallotyn, zajął się *Duszpasterstwem powołań po Soborze Watykańskim II* (13. V. 1974). O. Dr Czesław Teklak OFM bern, wygłosił referat nt. *Zróżdła dotyczące istnienia Jezusa Chrystusa w ujęciu religioznawstwa marksistowskiego* (24. V. 1974). Ks. Prof. Dr Bolesław Przybyszewski referował problem *Kultu Królowej Jadwigi w narodzie polskim* (28. V. 1974) a Ks. Dr Wacław Świerzawski, *Homilia w Ewangelii niedzielnej, jej treści i metody* (21. X. 1974).

Nowoutworzona sekcja ogólna w Tarnowie, na czele której stanął Ks. Dr Leopold Regner, już na początku swego istnienia wykazała prężność organizując w krótkim czasie cztery posiedzenia z następującymi referatami: Ks. Dra Wojciecha Kani, *Idea dziewictwa u św. Jana Chryzostoma* (22. X. 1974), Ks. Prof. Wawrzyńca Gnutka (19. XI. 1974), Ks. Doc. Dra habil. Michała Hellera i Ks. Dra Leopolda Regnera *Istnienie i rzeczywistość* (10. XII. 1974). Zebrania odbywały się w Seminarium Duchownym w Tarnowie.

III

Sekcja wydawnicza kierowana przez Ks. Prof. Dra Stanisława Grzybkę wydała kolejny 27 rocznik dwumiesięcznika *Ruch Biblijny i Liturgiczny* w nakładzie 3200 egz., *Analecta Cracoviensia* t. IV w nakładzie 900 egz. i *Materiały Kongresu Bibliistów* (mała poligrafia) w nakładzie 400 egz. Ma ona swoją siedzibę w Częstochowskim Seminarium Duchownym w Krakowie, ul. Bernardyńska 3.

IV

W roku 1974 liczba członków zwyczajnych i wspierających PTT wzrosła do 208, co jak na towarzystwo naukowe jest liczbą wysoką. Wszyscy oni otrzymali Statut PTT powielony.

Kraków—Częstochowa

KS. JAN KOWALSKI

Ks. Jan Szlaga

HENRY JOEL CADBURY (1883—1974)

7 października 1974 r. zmarł w Haveford H. J. Cadbury, jeden z najbardziej znanych bibliistów amerykańskich, a zarazem działacz społeczny.

Urodził się 1 XII 1883 w Philadelphii w rodzinie o długiej tradycji kwakerskiej. Studia z filologii greckiej i filozofii odbył w Haveford College; w wieku 21 lat uzyskał stopień Master of Arts (odpowiednik naszego magisterium nauk humanistycznych) na uniwersytecie Harvard, a w 1914 r. na tymże uniwersytecie doktorat z filozofii na podstawie pracy *The Style and Literary Method of Luke* (Harvard 1919—20). Jakkolwiek pozostał związany ze swym macierzystym Haveford College, regularne wykłady z filozofii i literackich zagadnień Biblii miał na uniwersytecie Harvard